

EEN HEER VAN STAND DIE RENT

'...en rende op zijn zoon af' (Lucas 15,20)

Het hart in de voeten

Het hart van die vader zat in zijn voeten. Hij *rende* op zijn zoon af. Dat lijkt een detail in de gelijkenis van Jezus. Maar je kunt niet dieper in het hart van God kijken dan door te letten op die voeten.

Die vader bleef niet op afstand. Hij reageerde ook niet gereserveerd. Zo van: hij moet eerst maar eens door het stof, deze zoon van mij. Nee, hij kwam hem tegemoet. En niet lopend. Nee, rennend! Kijk hem draven, die vader!

A gentleman

Maar het wordt pas echt bijzonder als wij weten dat rennen inging tegen je waardigheid. Popzanger Sting zong ooit in zijn liedje *Englishman in New York*: 'A gentleman will walk but never run' – 'Een heer zal nooit rennen, maar wandelt.' Het hoort bij de Engelse etiquette. Bij de eerbiedwaardigheid die je aan je stand verplicht was. Een heer die rent, verliest zijn gezicht.

Zo was het ook in de Bijbeltijd. Die vader uit de gelijkenis was een vermogend man. Daar hoorde ook een manier van leven bij. O.a. niet rennen. Maar die vader vergat het volkomen. Hij had er lak aan. Hij liet alle etiquette varen, want daar kwam zijn zoon aan. Zijn hart regeerde zijn voeten. Wat was hij blij!

Revolutionair

Je kunt niet dieper in het hart van God kijken dan die voeten tonen. Jezus wil er mee duidelijk maken: onze hemelse Vader staat niet op zijn eer als het zijn kinderen aangaat. Hij is er niet op uit zijn eigen gelijk te halen. Zijn liefde gaat boven alle eigenbelang uit. Zijn ontferming kent geen grenzen. Zijn empathie is onvoorwaardelijk.

Het beeld dat Jezus hier van God schetst, is revolutionair. Zo revolutionair dat het zelfs in veel kerken nog niet is doorgedrongen. Er bestaat nog altijd een beeld

van God als een strenge vorst op zijn troon. Een God die staat op zijn eer. Bij wie je eerst met hangende pootjes je schuld moet bekennen, voordat je weer in genade aangenomen wordt. Zo zijn er ook nu weer christenen die meteen roepen dat corona een straf van God is. Stuitend. Kijk naar de voeten van die vader. Ze zijn zichtbaar omdat die vader al rennend zijn kleren op moet houden, anders valt hij erover. Het is bijna potsierlijk. Maar die voeten - daar zit het hele evangelie al in. Ze brengen hem bij zijn kind dat hij om de nek vliegt en kust.

Anderhalve meter

Die vader is een voorbeeld voor ons allen. Maar nu beleven wij een crisis waarin we gedwongen worden afstand tot elkaar te houden. We zouden elkaar wel tegemoet willen komen. En dat doen we ook. Maar met gepaste afstand. Een hand geven mag niet meer. Laat staan een ander omarmen. Of een hand op een schouder te leggen.

Deze week deed ik boodschappen voor mijn lieve moeder. Ze is 88. Als kinderen willen we niet dat zij deze dagen naar de supermarkt gaat. Dus deed ik het. Ik ging de boodschappen bij haar brengen. Vreemd hoor. Normaal geef ik haar een dikke knuffel en een kus. Maar nu bewaar je afstand. Anderhalve meter zegt het RIVM. Je voelt je geremd. We moeten ingehouden leven, deze dagen.

Handen

En toch hebben we elkaar meer dan anders nodig. ‘Let een beetje op elkaar’, zei Mark Rutte deze week. Dat betekent: kijk goed om je heen naar wat die ander nodig heeft. Een boodschapje. De hond uitlaten voor iemand die het zelf niet kan. Een telefoontje naar iemand die alleen of kwetsbaar is.

En je ziet dat overal in het land. Allerlei initiatieven worden gestart. Mooi om te zien. Handen applaudisseren voor werkers in de gezondheidszorg. Handen vouwen zich en bidden voor Nederland. Handen worden uit de mouwen gestoken. We helpen elkaar een handje. Hartverwarmend. Onze empathie blijkt uit – nee, niet onze voeten, maar onze handen. Maar zo weerspiegelen we iets van de ontferming van die vader uit de gelijkenis.

Wij zijn ook de zoon

Wij kunnen dus een beetje die vader zijn. Maar tegelijk zijn we allemaal ook die zoon uit het verhaal van Jezus. In onze westerse wereld dachten we dat het niet op kon. We gingen er vanuit dat we het allemaal zelf wel konden. We namen wat we konden gebruiken van het christendom als erfenis mee en gingen onze eigen weg. Maar God zelf werd vaarwel gezegd. We geloofden voortaan in onszelf. In onze autonomie. In de maakbaarheid van het leven. We geloofden in ons eigen gelijk.

Maar dat levensbesef staat nu overal danig op losse schroeven. Onzekerheid alom. We weten maar nauwelijks wat ons overkomt. Of wat er tegen gedaan moet worden. We zijn de regie kwijt. De coronacrisis is vooral een crisis van het maakbaarheidsdenken. Nu is het vooral de vraag of en hoe we ons economisch leven nog overeind houden. Er zijn donkere voortekenen. Nog even en vandaag is Európa die verloren zoon.

Feest

Maar laten we in kerken in vredesnaam niet uit de hoogte doen. Zo van: zie je wel - eigen schuld, dikke bult. Ook wij waren en zijn zelf deel van het probleem. Misbruik de crisis niet om je eigen kerkelijk product op de voorgrond te zetten of je eigen gelijk te gaan halen. Nee, laten we een voorbeeld nemen aan die vader. Hij haalde zijn gelijk ook niet. Alles draaide voor hem om zijn jongen. Hij rende hem tegemoet. Zo is God, wilde Jezus maar zeggen.

Laten we, met de beperkte middelen die ons op dit moment gegeven zijn, zo ook elkaar tegemoet komen. *Om die vader te zijn voor elkaar.* In elke crisis liggen kansen. Misschien is de kans van deze crisis wel, dat we leren dat wij het leven zelf niet in onze handen hebben. Dat er andere waarden belangrijker zijn. Waarden als: niet je eigen gelijk willen halen. Niet je eigen ambities op nummer 1 zetten. Maar elkaar tegemoet komen. Verbinden. Verzoenen. Niet alleen vandaag. Maar ook straks als alles hopelijk weer normaal zal zijn. Dan bouwen we aan een samenleving die net zo'n feest kan worden als die rennende vader tenslotte vierde met zijn kinderen.